

BAJA ÉS ÜIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
P a l á n k a, F ő - u t c z a 281. szám.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felölös szerkesztő:
Csernicsek Imre
 Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizelési ár:
 Egész évre 6— K
 Fél évre 3— K
 Amerikába egész évre 8— K
Nyitlifer sora 30 fillér.

Az esküdtsek.

Az esküdtsek reformja napirenden van. És halljuk a gáncsos beszédet, hogy micsoda retrograd lépés a tervezett reform. De ezeket a gáncsoló szavakat ne vegyük tulságos komolyan, mert az emberek javarésze feledekeny. Így a többek között elfelejtették — Haverda Máriát. Ez a ma már nem is tisztelt és Mária-Nosztrán csücsülő urnó összebeszélst szeretőivel, hogy az ő édes anyját, mikor a szőlőbe megy, löjje le, mert a ránéző örökség a hitelezők türelmetlenkedése miatt már nagyon kellett. A végtárgyaláson úgy nézett ki a dolog, hogy Voja agyafurtsága Jánossi együgyűsége ellenére a tényállás tisztán látszik. És ezt a fentisztelt urnót Szabadkán is, Szegeden is felmentették. A szavazó esküdtek együtt vacsoráztak a felmentett delikvensekkel. Mariska egyre irta szenvedélyes gyűjtöknek autogrammjait és elhülve gondolunk arra, hogy mi lett volna, ha a nagy Igazság fel nem támad — Budapestén és Mariska virágcsokros védőivel olyan megváltozott hangulatban nem fogadja a budapesti közönség, mely a megfeszített igazságért majdnem szétszedte a kezdetben mosolygó és a vonatról ruganyosan leugró — Mariskát.

Akkor a krajcárosoktól kezdve a tekintélyes lapokig mindenki az esküdtzéki intézményt ócsárolta. De nem

volt olyan tárgyilagos és igazságos érzésű ember, aki ne látta volna be, hogy az esküdtzéki intézmény ilyen európai botrány után, tarthatatlan.

Azóta történt más is. Pátriánkon is akadt helytelen esküdtzéki verdikt, d:hat csak az országos dolgoknál maradjunk. Hogy a képviselőház elnökére izgatott lélekkel egy képviselő rálöhessen, — és e helyen igazán nem akarunk politizálni, — aztán ezért felmentést nyerjen, talán még se a nagy Igazság ítélete.

Hogy a jövőben, az esküdtzéki intézmény megreformálása után ki van-e zárva a tizenkét polgár változó hangulata alapján hozott ítéletben a további bírói tévedés? — valóban nem tudjuk. Hogy mi a jogkérdés és mi a ténykérdés, melyek a jövőben parallel tételnek föl az esküdteknek, — ebben nem akarunk meditélni, nem lévén jogászok. De a magunk laikus eszének jóleső érzés, mikor nagynevű jogászok állapítják meg, hogy ez a jogászai szószálhasogatás már régen túlhaladott kérdés a külföldön, valamint a külföld már az egész esküdtzéki intézményből mélységesen ki van jőzanodva, mert akárhogyan formálják is az esküdtzéket, óvatlan, hogy a hangulatok labilis áramlatának kitélt ítélet minden az igazságot szolgálja.

Dehát magunk ne legyünk még sem ekkor nagy jogfosztók, hogy ezt a tiszteletreméltó intézményt egyszerűen

megszüntetni kívánjuk. Gyönyörű dolog az, hogy 12 szabad polgár lelkiismerete szerint mérlegelve a szeme előtt lefolyt bizonyítási eljárást, — itéljen polgártársa fölött. Azt ugyan szóvá lehetne tenni, hogy az esküdtségre jogosult polgárok listáját micsoda retortákon át vezeték? Találomra szedik össze az illetőket, mert meglepő, hogy például a székesfővárosban a legutóbb lefolyt országos perekben kenczegyárosok, temetésrendezők, filmkölcsonzők és nyugalmazott állatorvosok voltak együtt s alig akadt a tizenkét esküdt között egy jogász, aki a feltett kérdéseket, valamelyes jogi vonatkozásokban, az esküdtársakkal megbeszélte volna.

E részben nem látunk reformot az új törvényben. Hogy őszinték legyünk, az esküdtek lajtsromába okos ember nem szívesen jut. Egrýrészt azért, mert a polgárember nem szereli lelkiismeretét terhelni még a mások dolgaival sem, innét van, hogy még főbenjáró ügyekben is, hacsak egy kicsit irányítható az esküdtek hangulata, — az ítélet felmentő szokott lenni. Más-

Steckenpferd liliumtejszappan

Bergmann & Co. Teschen a. Elbe.
 elérhetetlen hatású széplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerővélel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolószert a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

SIROLIN „ROCHE“-t használjunk légzőszerveink védelmére

Mi a Sirolin „Roche“?

A Sirolin „Roche” oly gyógyszer, amely tudományosan alapon jól emészthető, nem izgató Gutajaclosapadékból állították elő és a Gutajaclosin csak jótékony hatású alkotórészt tartalmazza. Célszerű összetétele és kitűnő mellékhatájdonsága mellett, ki tűnő ízű és étvágygerjesztő is lévén, az összes orvosok rokonszenvét megnyerte.

Ki használja a Sirolin „Roche“-t?

Mindenki mint óvatosságot kurát a légzőszervek megpuhítottak ellen.
Köhögések és olyanok, akik krónikus tüdőgyulladásban szenvednek.
Tűdőhuzások és asztmások megkönynyosulásai és étvágygerjesztés.
Infuenzások javulás és erősebbes ezéllából szem- és orrműtusok, hörgőhurutosok sikerrel használhatják.

Mi a Sirolin „Roche” hatása?

A Sirolin „Roche” megpuhított a gyónyulást elősegíti a vándókelváltozást, megszüntet köhögésséjert, éljelli izadást és láz, a légzőszerveknek ellenálló erőt ad. Fenti tulajdonságai folytán óvatosságot kurákban van predestinálva. A Sirolin „Roche” elősegíti az emésztést és ezzel javítja az eróállapotot, gyarapítja a testanyagot és a jó közérzést.

A gyógytárban határozottan Sirolin „Roche“-t kérjünk és gondunk legyen arra, hogy házigyógytárunkból sohasem hiányozzék egy üveg Sirolin „Roche”.

A magyar hangszeripar uttörője.

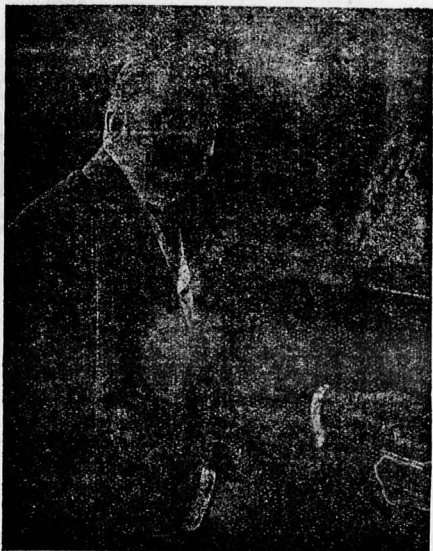
A modern jelzőre ma csak azok az iparosok tarthatnak igényt, akik a technika minden vívmányát szolgálatukba állítják ipari termékeik előállításához, de ezenkívül szakavatott hozzáértéssel gondoskodnak ipari termékeik kereskedelmi elhelyezéséről. Csak arról az iparosról, akiben az ipari képzettségen kívül a kereskedői tudás és szellem is megvan, állíthatjuk, hogy modern iparos.

A modern iparosok egy valóságos iskola-alapítóját mutatjuk be Wágner A. Károly személyében.

Nemcsak elsőrendű, kiváló iparos, de kitűnő, rátermett kereskedő is. Iparos a szónak legnemesebb értelmében, mert alapos ösmertéje a szakmájának a legtöbb hangszert kezel és játsza; éveken keresztül karmester volt és számos saját találmányu hangszere van. Sikerének titka főleg abban rejlik, hogy amily nagykaliberű iparos, épp oly zseniális kereskedő is egyben, mert érti a módját, miként kell a hang-

kiválóságáért érte el a külföld fejlett, magas igényének elismerése

A tavalyi londoni, párisi, milánói és genouai nemzetközi kiállításokat diadalmasan járta be Wagner A. Károly, »Hangszer-király«-cég tulajdonosa s mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki a magyar hangszeripar és kereskedelem részére: először egyúttal mindenhol az ő méltán megillető aranyérmét, érdemkeresztet és díszoklevelet. Tehát nemcsak az ország megannyi részében lett népszerű, kedvelt Wágner A. Károly, nemcsak a vidékre szállítja nap-nap után tömegesen és egyre fokozottabb mértékben a hangszereket, erős exportja van külföldre is az ő cikkeinek, immár ösmerték és méltányolják az ország határain kívül is. Ezzel eddig egy hangszeriparos és kereskedő se dicsekedhetett s ezért büszkeséggel töltheti el a magyar iparos és kereskedő kart az a tudat, hogy Wagner A. Károly, a hozzánk tartozó, tudásban gazdag, szakma-

Wágner A. Károly

szerkesztményeket igényesen, a modern reklám megannyi e'even, ötletes és szíporakázó eszközeivel forgalomba hozni; de ez soha se történik nála az izlés rovására. És nagy zsenialitása mellett az is bizonyít, hogy még a leghálátlanabb, legkevésbé felkapott és ösmert hangszercikkeket is képes népszerűvé tenni és a nagy közönség által megkedveltetni. Kétségkívül megállapítható az a tény, hogy mintegy tízéves fennállása alatt közönségünkben hatalmas méretekben fejlődött a zene és hangszerek iránti szeretet, ami szintén Wágner A. Károlynak érdeméül tudható be, mert bebizonyítható immár, hogy ez a mindig szorgalmas, tevékeny iparos és kereskedő, ezerszámra hódított meg olyan egyéneket a zene iránt, akik eddig nem bírtak érzéssel és fogékonysággal iránta.

Jóleső érzéssel kell tehát regisztrálnunk a hirt, midőn ezt a vérünkbeli egyént kereskedői képességéért, tudásáért, lanekadatlan munkásságáért, hangszereinek

szeretében le'kes magyar hangszerész elhozta a külföld legszebb elismerését, mely a magyar hangszer ipart és kereskedelmét személye révén méltán megilleti. Wágner A. Károly mindig szeretettel gondol az ő óriási számu, nagy közönségére, havonta kibocsát egy terjedelmes **hangszerértéstitőt**, mely híj utmutatója, tanácsadója a vásárló közönségnek. Ha átlapozgatjuk ezeket a hangszerértéstitöket, azonnal tisztában leszünk azzal, hogy egy minden tekintetben eredeti gondolkodásu, nagy szaktudásu és valóban rátermett iparos-kereskedővel állunk szemközt. E hangszerértéstitők oly segédeszközök a hangszeripar és kereskedelem terén, mint a Baedeker nagyobb utazásainknál. Hangszerértéstitőt és nagy képes főárjegyzékét bárkinek készséggel megküldi Wágner a »Hangszer-Király« cég Budapest, VIII., József-körút 15. sz. Személyes látogatás esetén jól vigyázzanak a pontos címre és a házszámra.

Kereset
minden helységben, saját otthonában.
Könnyű harisnyakötési munka. Prospektus ingyen.
Karl Wolf, Wien. VII.
Mariahilferstrasse 82.

Mezőgazdák!
Mentsétek meg barmaitokat
Barthel-féle takarmánymész
pótlásán által, **csontlágúulás és csonttörékenységtől**, mely ásványzegény takarmány folyótán, állatorvosok kijelentése szerint, tavasszal okvetlen bekövetkezik.
Megóvás céljából naponként néhány deka többet használj, mint a betegség kitörése után ugyanannyi kilogramm.
Szükséglet feléire egy tehénnek 6-7 kg-ig, egy sertésnek 3-4 kg-ig.
Tanácsadás takarmánymész és fenti betegségek tekintetében kívántra ingyen. **Költéség csekély, haszon ezereszeres**
5 kilós próbacsomag K. 2,- szállítva bécsi gyors raktárról 50 kg-ig. K. 11,-. Budapestre szállítva.

Barthel M. & Tsa. Bécs
X/1, Siccardsburggasse 44.
Magyar levelezés. Magyar levelezés.

Egészes gyomor megtartása
csak akkor érhető el, ha megfelelő szereket használnak.
A legjobb válogatott és hatásos gyógyfűvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszor, mely a mértékletenség, meghálás és székrekedés következményeit pl. a hájfogást, a túlságos savképződés és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: **Dr. ROSA gyomorbalzama B. FRAGNER** gyógyszer-tárából Prága.
Figyelmeztetés!
A csomagolás minden részén rajta van a törv. védjegy. Főraktár:
B. Fragner
cs. és kir. udvari szállító szum
Schwarzen Adler-PRAG, Kleinsseite 203.
a Nerudagasse sarkán.
Posta szállítás naponként.

1 egész üveg 2 K, fél üveg 1 K 80 f., előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K 80 f. egy nagy üveg, 4 K 70 f. 2 nagy üveg, 8 K, 4 nagy üveg 22 K ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.
Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszer-tárálban.

Parfümerie „HEZ” illatszertár

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nyáiban és kicsinyben.

Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 7. sz.

Utább előnyajánlatunk: 1 csoport 2 K 50 f

1 drb üvegfélegy francia arc- és kézfinomító,
1 drb francia szappan (bármely illatban),
1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
1 üveg francia brillantín (bármely illatban),
1 könyv (60 lap) angol powderpapír,
1 csomag dr. Heider-féle fogpórá,
1 drb francia fogkefe (csontnyéllel),
1 csomag amerikai Shampoo számoszópor,
1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz,
10 drb szekrény és ruhalátosító (francia Sachet tap),
Összesen 19 drb 2 kor. 50 f.

1 csoport 5 korona.
1 üveg valódi ódoló száviz,
1 üveg amerikai Hair-Petrol,
2 üveg valódi kölnivíz,
1 üveg valódi francia parfüm (bármely illatban)
2 üveg valódi francia brillantín (bármely illatban)
6 drb valódi francia pipere szappan (bármely illatban)
1 drb fogkefe csontnyéllel,
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
Összesen 15 drb 5 kor.

Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszertár és háztartási értéstitöket kívántra ingyen és bérmentve küldjük.

„CLUB” cigarettapapír

csak akkor valódi
ha az itt lerajzolt

védjeggyel van ellátva.

Minden könyvecske teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzatoktól melyek csak silány minőségűek

őrizkedjünk.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

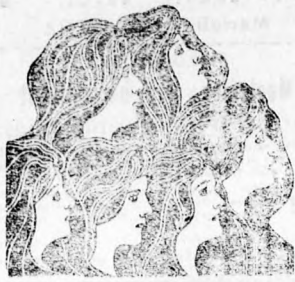
Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvri-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

Ez az igazi!

„Wagner Hangszer-Király” Budapest, József-körút 16

Különleges hangszerei a következők:

Varázsfuvola, ajándékkal	4 korona
Csodaréztrombita vastag rézből	6 korona
Tündérharangok, 15 csengő,	8 korona
János vitéz-fuvola	1 és 2 korona
Varázshagedű, felszereléssel	6 korona
Jogásztárogató billentyűkkel	16 korona

Eneklőgép, amerikai, tölcsér nélküli!

Saját javító szakműhelyek!

A millánói, párisi és londoni kiállítások a cég az első díjakkal lett kiüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15-6-hazszámra.

Oszi ültetésre ajánlom a következő

10 legszebb

legbőtermőbb és legnemesebb

szamócafajt.

24. **Albert szász király.** Rendkívül bőtermő fajta melynek gyümölcsei óriás nagyság, kitünő tartósság és fűlése illatos zamattal tűnnek ki. Ezen kívül a becses faját már évek hosszú sora óta kultiválom kiterjedt mértékben és mint a legjobbak egyikét különösen ajánlom. Minden évben rendkívül bőtermőnek é ellenállóképesnek bizonyult.

39. **Laxton Noble.** Gyümölcsei igen nagyok, formájuk szép, zamatok pompás illatos borizú. Husok tömör, nagyogó skarlátvörös.

44. **Sharpless,** a nyári hőségnek kitünően ellentálló elit-fajta. Gyümölcse igen nagy, igen nemes!

3. **Kajszinbarack.** Középkorai, igen nagy, kajszin-erő ízű.

La40. **Royal Sovereign.** Egyike a legpompásabb aixon-féle tenyészésűeknek Szivalaku. igen nagy sngen finom.

31. **Kompetito.** Késői; óriás gyümölcsű, kiváló jó

22. **Kaiser magonca.** Az „Albert szász király, tulajdonságával bír: roppant nagy és kitünő tartóssága, főlümlője azonban korai érésével.

41. **Sensation.** Késői, roppant nagy, igen finom

46. **Gyözö.** A legkorábbiak, legnagyobbak és legjobb egyik, a mellett ingan dusan termő.

90. **Deutsch Evern.** — Valamennyi legkorábbi. 1. rendű elite-faj, gyümölcse nagy kerekded, szivalaku, finom és zamatos.

100 drb. K 5.50. 500 drb. K 20,—
1000 drb. K 38,—

A legtermékenyebb, egész éven át gyümölcsessel megtelt szamócafaj az új remontáló

La perle.

gen bőtermő, gyümölcse meglehetősen, nagy finom, illatos zamattal.

100 drb. K 7.50, 500 drb. K 35.— 1000 drb. K 60.—

Az összes növényküldemények bérmentellenül mennek.

Mühle Árpád,

udvari szállító, kertészeti telepe
Temesvár.

INGYEN

megkapja a kir. születési intézet főbábjának magyar nyelvű utasítást arra nézve hogy mily módon óvhatja meg nejét a túlnagy gyermekáldás ellen.

Eredmény biztosítva. Köszönő level, ezerszáma Frau A. Kaupa, Berlin SW315, Lindenst. 51.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság menetrendje

Vukovár-Ujvidék között

Közlekedik naponta péntek kivételével

Lefelé: Felfelé:

ind. 4:00 reg.	Vukovár, vasút	érv. 6:50 este
» 4:10	» Vukovár, város	» 6:35 »
» 4:50	» Bácsutjak	» 5:35 délu
» 5:05	» Opatovác *	» 5:10 »
» 5:30	» Dinabökény	» 4:30 »
» 5:55	» Sarengrad	» 3:55 »
» 6:25	» Illok	» 3:20 »
» 6:35	» Palánka	» 3:05 »
» 7:20	» Susek Koruska	» 1:55 »
» 7:30	» Bánostor	» 1:40 »
» 7:45	» Cserevic	» 1:25 »
» 8:00	» Ófuton	» 1:10 »
» 8:10	» Beocsin	» 1:00 »
» 8:45	» Ujvidék	» 12:10 »

* Ladik-állomás.

lehet beszerezni kifogástalan minőségű

NAGYENYED-en Gyümölcsfaanyagok

Alsofőherm Gyümölcs és Sétányfákat

Sima gyökeres és oltott SZŐLÖVESSZÖKET.

Árjegyzéket ingyen küldünk

FISCHER és Tszai

faiskolák és szőlőültvénytelepek

Tulajdonosok: ifj. AMBROSI M. és Fischer L. örökössei

A fájdalom csillapító

szerek már sokszor megkímélték az embert na gyobb operációk alvételésétől.

A **prágai házikőncs** (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyulladás és fájdalmat, hűsítőleg, hat, a behegédést előmozdítja.

Pósta! Kúldés naponként.

1 doboz 70 fill. —3 k. 16. f. előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására. FIGYEL- NI tessék a szer készítő nevére az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

B. Fragner, cs és kir. udvari szállító

gyógyszertára a „fekete sashoz”

Prag, Kleinselte, Neruda-utca sarkán, 203. szám. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszertárban.

EREDETI BENZIN- CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN-LOKOMOBIL

BENZIN-LOKOMOBIL- ÉS MOTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

ALLÓ ÉS FEKVO RENDSZERŰ, TEL- JES JÓTÁLLÁSSAL, KEDVEZŐ FIZÉ- TÉSIFELTÉTELEK, ÁRVEGYZ. INGYEN

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA- UTCA 6. TELEFON: 168-79 ÉS 29-24.